

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
АККОМПАНеМЕНТ ТА ЧИТАННЯ З АРКУША

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

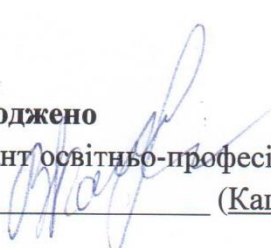
освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»

Силабус освітнього компонента «Акомпанемент та читання з аркуша» підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво, за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Цейко Наталія Олександрівна, старший викладач кафедри музичного мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ (Кашаюк Вікторія Миколаївна)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 1 від 5 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри: (Зарицький А.О.)
(прізвище, ініціали.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання на базі повної загальної середньої освіти	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво Спеціальність: 025 Музичне мистецтво Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво» Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання: 3
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр: 6-й
		Індивідуальні заняття: 30 год.
		Самостійна робота - 110 год.
		Консультації - 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання на базі неповної вищої / фахової передвищої освіти	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво Спеціальність: 025 Музичне мистецтво Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво» Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання: 3
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр: 6-й
		Індивідуальні заняття: 30 год.
		Самостійна робота - 110 год.
		Консультації - 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Цейко Наталія Олександрівна**

Науковий ступінь -

Вчене звання -

Посад: **старший викладач кафедри музичного мистецтва**

Контактна інформація (+380673322367, Tseyko.Nataliya@vnu.edu.ua)

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК.

Освітній компонент «Акомпанемент та читання з аркуша» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітнього ступеня бакалавр. Даний ОК є важливою складовою інструментально-виконавської та професійно-педагогічної підготовки майбутнього фахівця, передбачає оволодіння сучасними інструментально-виконавськими прийомами, що необхідні для роботи акомпаніатора, навичками читання з аркуша, здатності до створення та реалізації власних концепцій у інструментально-виконавській діяльності.

Даний ОК є однією зі складових частин загального процесу підготовки майбутніх виконавців, викладачів спеціалізованих мистецьких закладів, організаторів у сфері культури і мистецтва.

2. Пререквізити. Засвоєння вибіркового ОК «Акомпанемент та читання з аркуша» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін: «Фахова майстерність» (предметний модуль - Фортепіано та інструментальний ансамбль), «Практика слухацької діяльності».

Постреквізити. Освітні компоненти, які будуть використовувати результати навчання даного ОК: «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Кваліфікаційна робота», «Атестаційний екзамен».

3. Мета і завдання ОК.

Метою вибіркового ОК «Акомпанемент та читання з аркуша» є формування у здобувачів вищої освіти практичних умінь та навичок у галузі інструментального виконавства, що необхідні для роботи в якості акомпаніатора з вокалістами та інструменталістами; розвиток індивідуальних виконавських можливостей здобувачів вищої освіти, розвиток самостійної творчої ініціативи.

Система підготовки бакалаврів музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню інструментально-технічних та художньо-виконавських компетентностей.

Основними завданнями вивчення ОК «Акомпанемент та читання з аркуша» є:

- формування художніх смаків здобувачів вищої освіти на кращих зразках світової та вітчизняної музичної спадщини;
- поглиблення музично-історичних та музично-теоретичних знань в процесі виконання самостійного індивідуально-творчого проекту;
- розвиток професійних якостей піаніста-аккомпаніатора;
- виховання готовності здобувачів вищої освіти до естетичного самовиховання, розвиток умінь та навичок самостійної організації праці піаніста-аккомпаніатора.

4. Результати навчання (компетентності).

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі музичного мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних компетенцій, теорій та методів відповідної науки та предметної сфери і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
 ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії;
 ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
 ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
 ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
 ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;
 ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.
 ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
 ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
 ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Інструментально-технічна підготовка							
Тема 1. Методичні прийоми читання з аркуша.	32			7	23	2	ІРЗО/10
Тема 2. Підбір по слуху мелодії та її гармонічного супроводу.	43			8	32	3	ІРЗО/10
Разом за модулем 1	75			15	55	5	ІРЗО/20
Змістовий модуль 2. Основи художньо-виконавської підготовки							
Тема 3. Вивчення акомпанементу пісні чи романсу репертуару.	32			7	23	2	ІРЗО/10
Тема 4. Ознайомлення з акомпанементом твору для струнних інструментів	43			8	32	3	ІРЗО/10
Разом за модулем 2	75			15	55	5	ІРЗО/20
Види підсумкових робіт							Бал

Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Всього годин / Балів	150			30	110	10	100

Методи контролю*: ІНДЗ/ІРЗО – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

- Встановлення зв'язку між літературним текстом (якщо твір вокальний або хоровий) і емоційним змістом музики.
- Визначення фактурної фігурації супроводу у вигляді акордового ланцюжка з наступним визначенням гармонічного аналізу розвитку твору.
- Визначення у нотному тексті окремих опорних (сильних) метро-ритмічних долей такту.
- Вибір в тексті твору структурних формул (елементів гам, арпеджіо, кадансових та секвенційних побудов).

IV. Політика оцінювання

В процесі вивчення вибіркового ОК використовуються такі методи навчання: словесні, наочні практичні: бесіда, дискусія, ілюстрація, демонстрація, слуховий аналіз, творча робота.

Форми поточного контролю: індивідуальні завдання.

Форма підсумкового контролю: індивідуальні завдання.

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час контрольних робіт заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедайннів та перескладання. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу). Перескладання можливе за бажанням здобувача вищої освіти, якщо на його думку він отримав недостатньо балів за поточне та контрольне оцінювання. При перескладанні здобувач вищої освіти повинен виконати завдання запропоноване його викладачем, яке може бути виконане за короткий термін. Виконана робота оцінюється зі 100 балів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти:

10-8 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на фортепіано, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

7-5 бали – отримують здобувачі освіти, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

4-3 бали – отримують здобувачі освіти, які недостатньо володіють інструментальними навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок;

1–2 бали – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з вибіркового ОК «Акомпанемент та читання з аркуша» є залік, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу. Залік проводиться у формі академ-концерту, як контрольний захід під час залікової сесії. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом, отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач освіти засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми, впевнено володіє інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Вміє застосовувати набуті знання на практиці, розв'язувати творчі завдання.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач освіти оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні, не володіє основними практичними навичками.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять і має за мету перевірку рівня професійної готовності здобувачів освіти. Максимальна кількість балів поточного контролю становить - 40 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульних контрольних робіт: виконання двох різнохарактерних творів (по 1 в кожній МКР).

Максимальний бал, отриманий за дві МКР становить 60 балів.

При перескладанні заліку анулюються усі попередньо набрані бали. У цьому випадку пропонується виконати індивідуальне залікове завдання:

- виконання 4 різнохарактерних творів
- підбір по слуху 1-ї мелодії та її гармонічного супроводу.

Критерії оцінювання МКР (по 30 балів)

21 – 30 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

11 – 20 балів – отримують здобувачі, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

1 – 10 балів – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – завдання не виконано.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Цейко Н. О., Кривицька Т.А. «Школа гри на фортепіано» Олександра Яковчука . Fine Art and Culure Studies. 2022. №2. С. 25–32.
2. Хрестоматія для фортепіано : навчальний посібник для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво / автори-упоряд. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю., Цейко Н. О. Луцьк : Терен, 2021. 92 с.
3. Цейко Н. О. Фортепіанна партія як засіб створення художнього образу (на прикладі роботи концертмейстера з джаз-хором ВНУ імені Лесі Українки). Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти: збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. Вип.1. С.20–24.
4. Цейко Н. О. Художньо-виконавські особливості п'єси Ф. Ліста «Втіха» №2 E-Dur S.172. Світ наукових досліджень: матеріали міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції. Тернопіль, Україна – Переворськ, Польща : 2022. С. 212–213.
5. Гордійчук Л. В. Самостійна робота над музичним твором: основні етапи та методи : методичні рекомендації для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво з дисципліни «Спеціальний музичний інструмент. Фортепіано» Луцьк.: Ключі, 2017. 28 с.
6. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Особливості роботи над поліфонічними творами у класі фортепіано : методичні рекомендації для студентів ОС бакалавр спеціальності 025 Музичне мистецтво спеціалізації «Інструменталіст», Луцьк : Надстир'я, 2020. 30 с.
7. Гуральник М. Л. Організація та керівництво народно-інструментальними колективами : навч.-метод. посіб. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2000. 128 с.
8. Давидов М. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1998. 224 с.

9. Кучерук В. Ф. Практикум роботи з інструментальним колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Володимир Феофілович Кучерук, Надія Петрівна Кучерук., Петро Йосипович Шиманський. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
10. Кучерук В. Ф. Методика і практикум роботи з колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Володимир Феофілович Кучерук, Надія Петрівна Кучерук., Петро Йосипович Шиманський. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
11. Кучерук В.Ф. Інструментальний ансамбль : хрестоматія для вищ. навч. закл. / В.Ф. Кучерук, О.М. Олексюк, Н.П. Кучерук. Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. 148 с.
12. Кучерук В. Ф. Клас інструментального ансамблю : навч. посіб. для вищих навч. закл. Ч. I. / В. Ф. Кучерук, О. М. Олексюк, Н. П. Кучерук. К. : РЕТРО-ПРИНТ, 2012. 96 с.
13. Кучерук В. Ф. Клас інструментального ансамблю : навч. посіб. для вищих навч. закл. Ч. II. / В. Ф. Кучерук, О. М. Олексюк, Н. П. Кучерук. К. : РЕТРО-ПРИНТ, 2012. 68 с.

Додаткова література:

1. Пляченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.-метод. посіб. для студ. мист. ф-ту пед. ун-ту. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2009. 232 с.
2. Шиманський П. Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт» : навчальний посібник для студентів мистецьких навчальних закладів III-IV рівнів акредитації у 2-х ч. Ч. I. Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2013. 142 с.
3. Шиманський П. Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт» : навчальний посібник для студентів мистецьких навчальних закладів III-IV рівнів акредитації у 2-х ч. Ч. II. Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2013. 134 с.
4. Савицький Р. Основні засади фортепіанної педагогіки : метод. посібник. Тернопіль : Астон, 2000. 68 с.